

ROM I FLAMMER

KATHY LEE

KATHY LEE

ROM I
FLAMMER

LOHSE

DET BRÆNDER! DET BRÆNDER!

Hvordan startede branden egentlig? Ingen vidste det tilsyneladende. Nogle mente, den var påsat. Andre sagde, ilden måtte være startet ved, at en kok havde tabt en pande fuld af olie, eller at et barn havde været uforsigtig med en olielampe. Det ville ikke være første gang. Gennem de hede sommermåneder var ildebrande blevet ret almindelige i byen.

Men dette var ikke en almindelig ildebrand. Denne gang stod hele Rom i flammer.

Som alle andre, der var til stede, glemmer jeg aldrig den dag – det var d. 18. juli i Kejser Neros 10. regeringsår.

Hele dagen havde en varm, tør vind blæst gennem gaderne. Hos bageren, hvor jeg arbejdede, havde det været uudholdeligt hedt, og jeg var lettet, da vi nåede lukketid.

»Hvad er der med dig? Kan du ikke tåle varmen?« sagde Crispus med et grin. »Du burde have vænnet dig til det nu, Bryn.«

Jeg havde arbejdet i hans bageri i to år. Crispus og hans kone, Marcella, havde været fantastisk rare mod mig. De havde givet mig et hjem og behandlede mig nærmest som en søn, selvom de selv havde to små børn.

Crispus havde et rundt, glad ansigt, altid parat til smil. Marcella var slankere og så mere alvorlig ud. Modsat de fleste romerske kvinder, som elskede makeup og smykker, klædte hun sig meget enkelt. Deres hjem var også ganske sparsomt indrettet – det bestod af et par værelser ud til en smal gade i den trange del af byen. Der var intet usædvanligt over det, med undtagelse af et fiskesymbol, simpelt tegnet som af et barn, ved siden af indgangsdøren.

Fisken var et hemmeligt symbol for navnet Jesus Kristus, og det betød, at her boede der kristne, som fulgte Jesus.

Indenfor var Marcella i gang med at lave mad. »Hvor mange regner vi med, der kommer i aften?« spurgte hun.

Det vidste Crispus ikke. På grund af sommervarmen var mange rige mennesker rejst ud af byen. Ikke at særlig mange af vores kristne venner var rige, men nogle var slaver hos rigmænd. Tiro var for eksempel rejst med sin herre og familie ud til deres landejendom. Vi ville sandsynligvis ikke få ham at se i flere uger.

Tiro var en afrikansk slave, som havde hjulpet mig, dengang jeg kom til Rom for tre år siden. Jeg var blevet taget til fange sammen med mange andre af mit folk, da vi gjorde oprør mod de romere, der havde besat vores land. Jeg blev solgt som slave. Men Tiro købte mig fri med de

penge, han havde sparet op til at købe sin egen frihed med. Han var den bedste ven, jeg nogensinde havde haft.

Hvis det ikke havde været for Tiro, ville jeg have forladt Rom for længe siden og være rejst tilbage til mit hjemland, Britannien. Jeg følte ofte et stik af hjemve her i byens hede. Jeg længtes efter sommeraftenerne hjemme i landsbyen ... de kølige vinde fra skoven ... den stjerneklare nattehimmel ... og den totale stilhed, som ikke findes her midt i byens travlhed.

Om min landsby stadig eksisterede, vidste jeg ikke; jeg kunne ikke vide, om min mor, bror og søstre stadig var i live. Jeg kunne kun finde ud af det, hvis jeg rejste den lange vej hjem.

Hvis det var Guds vilje, ville jeg komme hjem en dag. Når den dag kom, hvor jeg havde betalt Tiro tilbage for at have skænket mig min frihed, ville jeg forlade Rom for altid.

Nogen bankede forsigtigt på døren – tre slag, så en pause og så endnu et slag. Det måtte være en af vores venner. For at være sikker, kiggede Crispus ud gennem det lille gitrede vindue, før han låste døren op. Det var farlige tider. Som kristne måtte vi ikke mødes offentligt, fordi Kejser Nero hadede os. Han ville have, at alle skulle tilbede ham som en gud, og han var arrig over, at de kristne nægtede det. Nogle af vores ledere var allerede blevet arresteret; nogle få var endda blevet dræbt.

Vi kunne ikke mødes andre steder end hjemme hos de troende og i al hemmelighed. Folk ankom lydløst efter

mørkets frembrud. De kom enkeltvis eller i par, mens de bad til, at de ikke blev opdaget.

Så blev der banket lidt kraftigere; jeg gik hen for at åbne. Den nyankomne var Felix. Han så begejstret ud, men det var ikke unormalt – Felix blev begejstret over mange ting.

Felix havde mørkt hår og brune, skælmske øjne. Han var femten; to år ældre end mig, skønt jeg var lige så høj som ham. (Mit folk, kelterne, var for det meste høje og lyse i huden.)

»Det brænder i Circus Maximus,« meddelte han. »Det er en kæmpe ildebrand! Hele Circus brænder.«

Circus var en enorm væddeløbsbane, stor nok til væddeløb med stridsvogne, og der var siddepladser rundt om til tusindvis af mennesker. Jeg kunne slet ikke forestille mig, at hele det store kompleks kunne stå i flammer. Felix overdrev højst sandsynligt.

»Tror du ikke på mig? Kom selv udenfor og se,« sagde han.

Det var nu næsten helt mørkt udenfor bortset fra et rødt skær hen over hustagene mod syd. Først troede jeg, at det var resterne af solnedgangen – men solen går jo ikke ned i syd. Det var i den retning, Circus Maximus lå nede i den næste dal efter vores. Det måtte være en slem ildebrand, når vi kunne se lyset fra den helt derfra, hvor vi stod.

»Tror du, ilden vil sprede sig?« spurgte jeg.

»Ja, hvis vinden ikke lægger sig,« svarede Felix. »De har ikke en chance for at få bugt med branden – den er alt for stærk.«

»Jeg er glad for, at vinden ikke blæser i vores retning,« sagde jeg, helt overbevist om, at vi ikke var i fare. Ilden var trods alt et godt stykke væk – på den modsatte side af bakken. »Kom med indenfor, Felix.«

Det var ikke det, Felix havde lyst til. Allerhelst ville han tilbage og se på branden – det var jeg ikke i tvivl om. Nogle gange opførte han sig mere som en femårig end en femtenårig. Han fulgte dog med ind og begyndte at fortælle løs om branden.

»Det er Guds dom,« sagde gamle Cassius, som havde et alvorstungt syn på alting. »Jeg tænker, hele byen nu vil gå til grunde i flammer og ødelæggelse.«

»Tror du, vi er kommet til de sidste tider?« spurgte Felix ivrigt. »Hvor Jesus kommer igen?«

»Ingen ved, hvornår det vil ske,« sagde Crispus. »End ikke Gud Herren selv ved det. Det kan være, det sker i morgen. Det kan være, der går endnu tusind år, før det sker.«

Felix så skuffet ud. Så lyste han op igen. »Hvis branden er Guds dom, skulle vi så ikke hjælpe med at brede den ud? Vi burde sætte ild til templerne og de falske guder!«

»Nej, Felix! Det er ikke vores opgave at dømme eller straffe nogen,« sagde Crispus. »Det er kun Gud, der kan det.«

Et par stykker af vennerne var ængstelige ved situationen. Titus og Liva, som boede i nærheden af Circus Maximus, besluttede sig for at tage hjem for at se, om deres ejendele var i fare. Andre fulgte efter. De få af os, der blev tilbage, bad for deres sikkerhed.

Efter et stykke tid begyndte vi at høre lyde ude fra gaden – hurtige fodtrin, råbende stemmer, og en babys gråd. Jeg kiggede ud gennem vinduesgitteret og så, at den smalle gade var overfyldt med mennesker – alle med retning nordpå. Mange bar og slæbte på oppakning.

Først da kiggede jeg op – og jeg måtte snappe efter vejret. Det røde skær på himlen, som jeg havde set tidligere, lyste meget kraftigere nu.

Marcella udbrød skræmt, »Ilden kommer tættere på! Hvad skal vi dog gøre?«

Crispus svarede, »Gør klar til, at vi kan flygte, hvis vi bliver nødt til det. Væk børnene, men tag ikke afsted endnu. Jeg går ud og undersøger, hvad der foregår.«

Felix og jeg fulgte med ham. Vi var nødt til at mase os gennem mængden af mennesker, som gik i den modsatte retning – skræmte mennesker, som klyngede sig til deres børn og få ejendele. Det lignede de fattige mennesker, der boede i de overfyldte gader omkring Circus Maximus.

Lige før vi nåede bakketoppen, blev vi mødt af et syn af nogle desperate mænd, der kæmpede som gale med hammere, køller og de bare næver. De rev og slog bygninger ned i et forsøg på at skabe en kløft, som ilden ikke kunne krydse.

Vi fortsatte med at gå, indtil vi kunne se selve branden. Dalen for vores fødder var et kæmpe hav af flammer. Vi kunne høre flammernes brøl og kunne lugte den forkuldelede lugt af brændende bygninger og ødelæggelse.

Pludselig faldt mine tanker tilbage til dengang, jeg blev taget til fange. Jeg huskede, hvordan jeg løb gennem en landsby, der stod i flammer – de romerske soldater havde sat ild til den efter det slag, hvor min far var blevet dræbt. Hvis jeg dengang havde vidst, at jeg ville komme til at opleve Rom selv stå i lys lue, ville det have frydet mig.

Men ikke nu. Nu var jeg derimod bekymret for mine venner og bedrøvet over at se så mange menneskers liv ligge i ruiner. Skrækslagen var jeg også – jeg havde aldrig set så stor en ildebrand før.

Kunne den på nogen måde stoppes? Ville hele byen blive ødelagt – brændt op som et efterårstørt blad i flammen fra et lys?

»Måske er det virkelig de sidste tider.« Felix' stemme var fyldt med ærefrygt. »Jordens undergang.«